

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК
УНИВЕРСИТЕТІ**

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрайымы,
университет ректоры

Ж.А.Темирбекова

2023 ж.

**«D078-Құқық» білім беру бағдарламасының тобы
бойынша докторантураға түсу емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Дайындау бағыты: 8D042 – Құқық
Білім беру бағдарламалар тобы: D078 – Құқық

Түркістан – 2023 ж.

Әзірлеген:

Құқықтану кафедрасының
меңгерушісі

Келісілді:

Академиялық мәселелер
бойынша вице-ректор

Идрисова Эльмира Қайсарбаевна

Экономика, басқару және құқық
факультетінің деканы

Келесбаев Дінмухаммед

Құқықтану кафедрасының
меңгерушісі

Факультеттің оқу-әдістемелік
комитет төрағасы

Оспанкулова Махаббат

Құқықтану кафедрасы отырысының 2023 ж. « 18 » 04 № 8 хаттамасы.

Экономика, басқару және құқық факультетінің оқу-әдістемелік комитет отырысының
2023 ж. « 10 » 05 № 9 хаттамасы.

Университет оқу-әдістемелік мәжілісі отырысының
2023 ж. « 18 » 05 № 10 хаттамасы.

Мазмұны

1.	Сипаттамасы	4
2.	Нормативтік сілтемелер	4
3.	Жалпы ереже	4
4.	Бағалау критерийлері	5-6
5.	Ұсынылатын эссе тақырыптары	7
6.	Емтихан бағдарламасына енгізілген бейіндік пәндер тізімі	7
7.	Емтихан пәндерінің мазмұны	7-11
8.	Ұсынылатын әдебиеттер тізімі	11-13

1. Сипаттамасы

Бағдарламаның мақсаты білім беру бағдарламаларының топтары бойынша докторантураға түсу емтихандары үшін емтихан материалдарының үміткерлер үшін түсіндірмесі болып табылады.

Жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына сәйкес докторантураға қабылдау білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтиханының нәтижелері бойынша жүзеге асырылады.

Докторантураға түсу емтиханы эссе жазудан, докторантурада оқуға дайындық тестін тапсырудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

2 Нормативтік сілтемелер

– Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 «Білім туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтырулар енгізілген нұсқасы жаңа редакцияда ҚР 04.07.2018 № 171-VI);

– Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 15 сәуірдегі № 88-V «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Заңының 10-бабының 1) тармақшасы,

– «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығы, ҚР БҒМ 06.05.2021, 24.05.21 жылғы №, 207, 241 өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы бұйрықтары;

– Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Жарғысы;

– Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Өкілетті Кеңес мәжілісінің шешімдері;

– Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің жоғары білімнен кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша магистратура, резидентура, докторантураға оқуға қабылдау ережесі;

– Қабылдау комиссиясының шешімдері.

3 Жалпы ереже

1. Докторантураға магистр дәрежесі және кемінде 9 ай жұмыс өтілі бар немесе медициналық мамандықтар бойынша резидентурада оқуын аяқтаған Қазақстан Республикасының азаматтары мен шетелдік азаматтар қабылданады.

2. Шетелдік азаматтар мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде тегін оқуға арналған конкурсқа Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттар мен келісімдерде көзделген жағдайларда ғана қатыса алады.

3. Докторантураға қабылдау білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтихандарының нәтижелері бойынша конкурстық негізде жүзеге асырылады.

4. Докторантураға түсу емтиханы эссе жазудан, докторантурада оқуға дайындыққа тест тапсырудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

5. Түсу емтихандарын өткізу және докторантураға қабылдау кезеңінде ЖЖОКБҰ-да түсу емтихандарын қабылдау үшін пәндік емтихан және апелляциялық комиссиялар құрылады; эссені тексеру үшін жеке комиссия құрылады.

6. Докторантураға түсушілердің өтініштерін қабылдау күнтізбелік жылдың 3 шілдесі мен 3 тамызы аралығында, білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтихандары күнтізбелік жылдың 4 тамызы мен 20 тамызы аралығында, қабылдау 28 тамызы аралығында жүргізіледі.

4. Бағалау критерийлері

4.1 Сұхбатты бағалау критерийлері

Әңгімелесу оқуға түсушінің кәсіби және жеке қасиеттерін, ғылыми - зерттеу немесе эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жүргізу әлеуетін бағалауға бағытталған.

№	Критерийлер	Дескрипторлар	Балл
1.	Мотивация	Таңдалған ББ бойынша докторантурада оқу және белгілі бір ЖОО-ға түсу үшін уәждерді дәлелдеу. Оқу аяқталғаннан кейін кәсіби және жеке өсу перспективаларының көрінісі.	5
2	Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пән саласындағы ғылыми-зерттеу қызметі үшін қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибеге ие болу.	6
3.	Креативтілік	Стандартты емес ойлау, проблемаларды, ситуациялық есептерді шешудің шығармашылық және балама тәсілдері.	5
4.	Коммуникативтілік	Өз көзқарасын қысқаша, өкілдік, логикалық, дәлелді түрде жеткізе білу, жалпылау және қорытынды жасау. Тілдерді білуі.	4
Максималды балл саны			20

4.2 Эссені бағалау түрлері мен критерийлері

Теориялық білім, әлеуметтік және жеке тәжірибе негізінде өз дәлелдерін құру қабілетінде көрсетілген аналитикалық және шығармашылық қабілеттердің деңгейін анықтау үшін эссенің келесі түрлері ұсынылады:

Эссе	Сипаттамасы	Эссе көлемі
Мотивациялы	Оқуға түсушінің ғылыми-зерттеу қызметіне ынталандыру себептері туралы дәлелдемесі (research statement)	250 сөзден кем емес
Ғылыми-талдамалық	келіп түсетін болжамды зерттеудің өзектілігі мен әдіснамасының негіздемесі (research proposal)	
Проблемалық-тақырыптық	Пәндік білімнің өзекті аспектілері бойынша авторлық ұстанымды баяндау	

Эссені бағалау критерийлері

Критерийлер	Дескрипторлар	Балл
Тақырыпты ашу тереңдігі	Мәселе теориялық деңгейде, ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, әртүрлі көздерден алынған ақпарат қолданылады	2
	Мәселені ашу кезінде өзіндік көзқарас (ұстаным, көзқарас) ұсынылған	1
Дәлелдеу, дәлелдеу негізі	Дәлелдердің болуы, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау, жеке адамнан жалпыға, жалпыдан жеке адамға ойлау қабілеті.	3
Композициялық тұсаукесердің тұтастығы мен қисыны	Композициялық тұтастықтың болуы, эссенің құрылымдық компоненттерінің логикалық байланысы, қорытындылар мен жалпылаудың болуы	2
Сөйлеу мәдениеті	Академиялық жазудың жоғары деңгейін көрсету (лексика, ғылыми терминологияны білу, грамматика, стилистика)	2
Максималды балл саны		10

4.3 Білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханның құрылымы мен мазмұны

Емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады:

Блоктар	Сұрақ сипаты	Ұпай саны
1-ші сұрақ	Теориялық-теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін анықтайды	10
2-ші сұрақ	Практикалық-функционалдық құзыреттіліктің қалыптасу дәрежесін анықтайды (пәндік салада әдістерді, технологиялар мен технологияларды қолдана білу)	15
3-ші сұрақ	Зерделенетін пән саласын жүйелі түсінуді, зерттеу әдіснамасы саласындағы мамандандырылған білімді анықтайды (жүйелік құзыреттер)	15
Максималды балл саны		40

Емтихан сұрақтарын тұжырымдау кезінде Дублин дескрипторларына, Блум таксономиясына сәйкес болу керек, сондықтан үміткерлердің жауаптарында пән саласындағы жүйелік түсініктерді, зерттеу әдіснамасы мен әдістерін білу, идеяларды сыни талдау, синтездеу және бағалау қабілеттерін анықтауға болады.

Емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері:

Сұрақ	Бағалау критерийі	Балл саны
1-ші сұрақ	зерттелетін пәндік саланың негізгі үдерістері туралы білімдерін көрсетеді; мәселенің ашылу тереңдігі мен толықтығы	5
	талқыланған мәселе бойынша өз пікірін қисынды және дәйекті түрде білдіреді	3
	ұғымдық-категориялық аппаратты, ғылыми терминологияны меңгерген	2
Жиыны		10
2-ші сұрақ	пәндік саладағы мәселелерді шешу үшін әдістер, техникалар, технологияларды қолданады	7
	құбылыстарды, оқиғаларды, процестерді салыстырады, классикалайды; практикалық дағдылар негізінде қорытынды жасайды және жалпылайды	5
	әр түрлі көздерден ақпаратты талдайды	3
	Жиыны	15
3-ші сұрақ	теориялық және практикалық әзірлемелерді, ғылыми тұжырымдамаларды және ғылым дамуының қазіргі заманғы үрдістерін сыни тұрғыдан талдайды және бағалайды	7
	пәндік білімнің негізгі мәселелерін түсіндіруде әдіснамалық тәсілдерді синтездейді	5
	процестерді, құбылыстарды, оқиғаларды талдау кезінде себеп-салдарлық байланыстарды анықтайды	3
Жиыны		15
Барлығы		40 балл

4.5 Оқуға дайындыққа тест өткізу рәсімі

Докторантурада оқуға дайындық тесті сыни (қарапайым математика, ақпараттың әртүрлі формаларын интерпретациялау) және аналитикалық (академиялық және ғылыми-көпшілік мәтіндерді талдау, жасырын заңдылықтарды, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау) ойлау деңгейін анықтауға бағытталған.

Тест тапсырмаларының саны – 30; оның ішінде сыни ойлауға – 15; аналитикалық ойлауға – 15.

5. Ұсынылатын эссе тақырыптары

1. Философия және құқықтану жүйесіндегі құқық философиясы
2. Құқық туралы қазіргі заманғы ғылымдардың философиялық және әдіснамалық мәселелері
3. Тұрақты даму Тұжырымдамасы және құқық
4. Қазіргі мемлекеттердегі демократия мәселесі
5. Биліктік зорлық-зомбылық және мемлекеттік мәжбүрлеу
6. Билік және құқық. Саяси-құқықтық институттар және олардың құқықты жүзеге асырудағы рөлі
7. Қазіргі заманғы құқық және герменевтика
8. Герменевтиканың заңдарды түсіндірудегі әдіснамалық мүмкіндіктері
9. Құқық нақты әлеуметтік қатынастардың абстрактілі нысаны ретінде
10. Құқықты құндылық ретінде түсіну және түсіндіру мәселесі
11. Шағын кәсіпкерлік және шағын бизнес: ұғымдардың арақатынасы
12. Экономика құрылымындағы шағын, орта және ірі кәсіпорындар
13. Шағын кәсіпкерлік ортасы және оның құрамдас бөліктері
14. Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешудегі шағын кәсіпорындардың рөлі
15. Қазіргі кезеңдегі шағын кәсіпкерліктің ерекшеліктері
16. Қазақстандағы шағын кәсіпкерліктің негізгі мәселелері
17. Шағын кәсіпкерлікті дамытудағы әкімшілік және экономикалық кедергілер
18. Әлемдік экономикадағы шағын және орта кәсіпкерліктің экспорттық қызметін мемлекеттік реттеу
19. Экономикалық ғылым тарихындағы бизнесті мемлекеттік реттеу мәселелері
20. Банкроттықты алдын алу

6. Емтихан бағдарламасына енгізілген бейіндік пәндер тізімі

1. Қазіргі заманғы қылмыстық құқықтың теориялық және құқық қолдану мәселелері.
2. Сыбайлас жемқорлыққа және экономикалық қылмыстылыққа қарсы күрес мәселелері

7. Бейіндік пәндерінің мазмұны

«ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ ҚОЛДАНУ МӘСЕЛЕЛЕРІ» ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫ

Қылмыстық құқық ұғымы және оны анықтаудың ғылыми-теориялық мәселелері. Қылмыстық-құқықтық қатынастардың мәні мен мазмұны. Қылмыстық-құқықтық қатынастардың пайда болу және тоқтату кезі. Қылмыстық құқықтың міндеттері және оларды іске асыру; қылмыстық құқықтың қорғау және алдын алу міндеттері арасындағы өзара байланысты айқындау проблемасы. Қазақстандық қылмыстық құқық жүйесі; қылмыстық құқықтың жалпы және Ерекше бөлігінің арақатынасының проблемалық мәселелері. Қазақстандық қылмыстық құқық ғылымы, оның заң шығару және құқық қолдану қызметін оңтайландырудағы, қылмыстық заңды дұрыс түсіндірудегі рөлі. Қылмыстық құқық пен қылмыстық заңнама қағидаттарының арақатынасы, оларды Қазақстан Республикасы қылмыстық заңнамасының нормаларында және құқық қолдану мен құқық атқару деңгейлерінде іске асыру.

"Қылмыстық саясат" ұғымын айқындау мәселелері; қылмыстық саясаттың мазмұны және оның қылмысқа қарсы іс-қимылдың мемлекеттік саясатымен арақатынасы.

Қылмыстық саясат әдістері. Қазіргі кезеңдегі пенализация, саралау және даралау мәселелері. Қазақстанның қазіргі заманғы қылмыстық саясатының негізгі бағыттарын қалыптастыру, бірыңғай тәсілдің болмауы проблемасы. Қылмыстық заңның уақыт бойынша әрекет етуінің проблемалық мәселелері. Қылмыстық заңның кері күші, "жеңіл" заңды түсінудегі қиындықтар. "Аралық" қылмыстық заңның кері күшінің пікірталас мәселелері. Қылмыстық заңның кеңістіктегі әрекеті. Экстрадициялау және оның қылмыстық-құқықтық маңызы.

Қылмыс ұғымы саласындағы теориялық мәселелер. Қылмыстың қасиеттерінің бірі ретінде әрекеттің әлеуметтік қауіптілігі: мағынасы мен анықтау мәселелері. "Әрекеттің маңыздылығы" категориясының мазмұнын белгілеудің теориялық және практикалық мәселелері. Қылмыстарды басқа құқық бұзушылықтардан ажырату мәселесі. Қылмыстарды санаттау: ҚР ҚК 11-бабының артықшылықтары мен кемшіліктері. Қылмыс құрамы: ол туралы идеяның даму тарихы.

Қылмыс құрамы: анықтауға классикалық және инновациялық тәсілдер, қылмыс ұғымымен байланыс. Әлеуметтік қауіпті әрекетті саралау кезінде қылмыс құрамының белгілерін анықтау мәселелері. Қылмыстық құқық нормаларының бәсекелестігі кезіндегі проблемалар және қылмыстық заңнаманы қолдану теориясы мен практикасындағы біліктілік ережелері. Қылмыс құрамын жіктеу. "Қылмыс" және "қылмыс құрамы" категорияларының арақатынасы мәселесі. Қылмыстық құқық тарихындағы кінә мен кінәні түсіну. Қылмыстық құқық теориясындағы кінә ұғымы. Кінә түрлерін заңнамалық реттеудің пікірталас мәселелері және тиісті нормативтік талаптарды іс жүзінде жүзеге асыру. Қазіргі доктринада және құқық қолдану практикасында кінә нысандарын ажырату мәселелері. Қолданыстағы заңнама бойынша кінәнің "қос (аралас) нысанын" түсіну мәселелері. Кінәсіз зиян келтіру ұғымы мен түрлері, жетілдіру перспективалары. Қылмыстық құқықтағы себеп-салдарлық байланысты түсіну: мәселенің тарихы және қазіргі тәсілдер.

Қылмысқа қатысу кезіндегі себеп-салдарлық байланыс. Абайсызда және қылмыстық әрекетсіздікте әрекеттер жасау кезінде себеп-салдарлық байланысты анықтау мәселелері. Қазақстандық қылмыстық құқыққа қатыстылық теориясын дамыту. Қылмысқа қатысу ұғымы: пікірталас аспектілері. Қылмысқа қатысудың субъективті және объективті белгілерін анықтаудағы проблемалық мәселелер. Қылмыстық заңды қолдану теориясы мен практикасында қылмыстың кейбір құрамы бойынша қылмысқа қатысушылардың түрлерін анықтау мәселелері. Қылмысқа қатысушылардың жауапкершілігінің негіздері мен шегіндегі теориялық проблемалар. Қылмысқа қатысу формаларын анықтауға ғылыми тәсілдер. Қылмысқа жанасу институтының проблемалық аспектілері, қылмысқа жанасу мен қатыстылықтың айырмашылығы.

Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы бойынша қылмысты болдырмайтын мән-жайлардың ұғымы және әлеуметтік-құқықтық табиғаты, олардың құқық қолданудағы рөлі. Қажетті қорғаныс іс-әрекеттің қылмыстылығын болдырмайтын жағдай ретінде: теория мен құқық қолдану практикасында заңдылық шарттарын белгілеу мәселесі. Аса қажеттіліктің заңдылық шегін белгілеудің теориялық және құқық қолдану проблемалары; қажетті қорғаныс пен аса қажеттіліктің аражігін ажырату проблемалары. Қылмыс жасаған адамды ұстау кезінде зиян келтірудің заңдылығы шектерін белгілеудің теориялық және құқық қолдану проблемалары; қылмыс жасаған адамды ұстау кезінде зиян келтіруді және қажетті қорғанысты түсіну мен ажыратудың, сондай-ақ қылмыс жасаған адамды ұстау кезінде зиян келтірудің және аса қажеттіліктің күрделі мәселелері. Физикалық және психикалық мәжбүрлеудің заңдылығын шектеуді белгілеудің теориялық және құқық қолдану мәселелері; аса қажеттілік пен физикалық немесе психикалық мәжбүрлеуді ажырату проблемалары. Негізделген тәуекелдің заңдылық шегін белгілеудің және бұйрықты немесе өкімді орындаудың теориялық және құқық қолдану мәселелері. Іс-әрекеттің қылмыстылығын болдырмайтын мән-жайлар шегінен шығу ұғымы және құқықтық салдары және асып кету болған кезде саралаудың негізгі ережелері. Іс-әрекеттің

қылмыстылығын болдырмайтын өзге де мән-жайлар (теория және практика); Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне жәбірленушінің келісімін іс-әрекеттің қылмыстылығын болдырмайтын мән-жайлардың қатарына енгізбеуге байланысты практикада туындайтын проблемалар. Әрекеттің қылмыстылығын болдырмайтын мән-жайлар (процестік және азаматтық-құқықтық аспектілер) болған кезде келтірілген зиянды өтеу. Материалдық залал мүліктік қылмыстың белгісі ретінде. Оны есептеу және өтеу ережесі. Қазақстандық қылмыстық құқықта іс-әрекеттің қылмыстылығын болдырмайтын мән-жайлар жүйесін дамыту перспективалары (жәбірленушінің келісімі (өтініші); субъективті құқықты іске асыру; құқықтық міндеттерді орындау; жедел-іздігіру іс-шараларын жүзеге асыру және т.б.).

Қылмыстық жауапкершілік ұғымы: оң (перспективалы) және теріс (ретроспективті) жауапкершілікті ажыратудың пікірталас мәселелері. Қылмыстық жауапкершілік ұғымы: анықтаудың теориялық мәселелері. Қылмыстық жауаптылықты іске асыру нысандары; қылмыстық жауаптылықтың болу мерзімінің шектері. Қылмыстық құқық тарихындағы қылмыстық жауапкершіліктің негізі және қазіргі көзқарастар. Қылмыстық жауапкершілік, жаза және қылмыстық-құқықтық сипаттағы өзге де шаралардың арақатынасы.

Қазіргі отандық қылмыстық құқықтағы қылмыстық жазаның түсінігі мен мақсаттарын анықтаудың теориялық мәселелері. Қылмыстық құқық теориясындағы жазалардың түрлері және олардың жіктелуі; құқық қолдану практикасындағы жіктеудің мәні. Жазалау жүйесі, оның тарихи қалыптасуы, сын және қылмыстық құқық міндеттерін қамтамасыз ету үшін қазіргі заманғы жазалау жүйесінің жеткіліктілігі мен толықтығын негіздеу. ҚР қылмыстық заңнамасын ырықтандыру және ізгілендіру бойынша қазіргі заманғы үрдістер аясында қылмыстық жазалардың түрлері. Жазалардың түрлері: заң шығару және құқық қолдану деңгейлерінде іске асыру мәселелері.

Жаза тағайындаудың жалпы принциптерінің түсінігі, теориялық және практикалық маңызы. ҚР ҚК 55-бабының негізі мен мәні: аталған қылмыс үшін көзделгеннен неғұрлым жеңіл жаза тағайындаудың теориялық және құқық қолдану проблемалары. Жазаны жеңілдететін және ауырлататын мән-жайлар болған кезде жаза тағайындаудың теориялық және құқық қолдану проблемалары. Ынтымақтастық туралы сотқа дейінгі келісім жасалған жағдайда және ол бұзылған жағдайда жаза тағайындаудың теориялық және құқық қолдану проблемалары. Аяқталмаған қылмыс, бірлесіп жасалған қылмыс жағдайында жаза тағайындаудың теориялық және құқық қолдану мәселелері. Қылмыстың қайталануы жағдайында жаза тағайындаудың теориялық және құқық қолдану мәселелері, алқабилердің босату туралы үкімі. Қылмыстардың жиынтығы мен үкімдердің жиынтығы кезінде жаза тағайындаудың теориялық және құқық қолдану мәселелері. Шартты соттауды жүзеге асырудың проблемалық мәселелері.

Қылмыстық жауапкершіліктен және қылмыстық жазадан босату: Тұжырымдаманың және әлеуметтік-құқықтық сипаттағы пікірталас мәселелері. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың түрлері және олардың заңдық мазмұны, оларды қылмыстық-құқықтық реттеу проблемалары. Жазадан босатудың түрлері және олардың заңдық мазмұны, оларды қылмыстық-құқықтық реттеу проблемалары. Рақымшылық және кешірім жасау институттарының әлеуметтік және құқықтық табиғаты, оларды қолдану практикасы, құқықтық негіздемесі және оларды қылмыстық-құқықтық реттеудің теориялық мәселелері. Қазақстандық қылмыстық құқықтағы соттылық институты: заңнамалық регламенттеудің, теория мен практиканың пікірталас мәселелері. Шартты түрде мерзімінен бұрын босатудың өзекті мәселелері

Қылмыстық-құқықтық сипаттағы өзге де шаралардың түсінігі мен мазмұны саласындағы теориялық мәселелер. ҚР қолданыстағы Қылмыстық Кодексі мен қылмыстық құқық доктринасындағы медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының мәртебесі. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын тағайындау туралы нормаларды қолданудың практикалық мәселелері. Қылмыстық-құқықтық сипаттағы өзге

шара ретінде мүлікті тәркілеуді қолданудың даулы мәселелері. Тәрбиелік ықпал етудің мәжбүрлеу шаралары: теориялық және құқық қолдану мәселелері.

Шет мемлекеттердің қылмыстық құқығының жалпы бөлігінің негізгі ережелері. Континенталдық құқық жүйесі елдеріндегі қылмыстық құқықтың жалпы бөлігінің өзгеру тенденциялары (Германия, Франция және т.б.). Англо-саксондық құқық жүйесі елдеріндегі қылмыстық құқықтың жалпы бөлігінің өзгеру тенденциялары (АҚШ, Ұлыбритания). ТМД елдеріндегі қылмыстық құқықтың жалпы бөлігінің өзгеру тенденциясы. Халықаралық қылмыстық құқықтың қалыптасуы мен қазіргі жай-күйі (жалпы мәселелер).

Қылмыстық құқық көздерінің пікірталас сұрақтары. Аналогия мәселесі. Қылмыстық-құқықтық нормалар құрылымының ерекшеліктері. Қазіргі қылмыстық құқықта жазалаудың баламалары. ҚР ҚК меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар: негізгі теориялық және құқық қолдану мәселелері. Терроризмге және экстремизмге қарсы іс-қимылдың қылмыстық-құқықтық құралдары.

Сыбайлас жемқорлық және қылмыстық заң. ҚР ҚК қызметтік және лауазымдық қылмыстық құқық бұзушылықтар үшін жауапкершіліктің өзекті мәселелері. Жеке тұлғаға қарсы қылмыстық құқық бұзушылық: негізгі құқық қолдану мәселелері. Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Көлеңкелі экономика және экономикалық қылмыс.

Нашақорлықпен ауыратын науқастардың жазасын өтеуін кейінге қалдырудың өзекті мәселелері. Адамның психикалық денсаулығын қылмыстық-құқықтық қамтамасыз ету. Медициналық көмек көрсетуді қылмыстық-құқықтық қамтамасыз ету. Қылмыстық құқықта адамның ар-намысы мен қадір-қасиетін қорғау. Зорлық-зомбылықпен байланысты емес жыныстық қылмыстардың саралануы. Отбасылық құндылықтарды қылмыстық-құқықтық қорғау. Азаматтардың еңбек құқықтарын қылмыстық-құқықтық қамтамасыз ету. Жеке өмірді қылмыстық-құқықтық қорғау. Сыбайлас жемқорлыққа және экономикалық қылмыстылыққа қарсы күрес мәселелері.

«СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚҚА ҚАРСЫ КҮРЕС МӘСЕЛЕЛЕРІ» ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫ

Сыбайлас жемқорлық көріністерінің тарихи мысалдары: жаңаның бәрі - ұмытылған ескі. Сыбайлас жемқорлық көріністері. Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік идеясы. Мемлекеттік қызметтер көрсету процесін жетілдіру. "Электрондық үкімет" тұжырымдамасын іске асыру. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл факторы ретінде қазақстандық қоғамның әлеуметтік-экономикалық қатынастар жүйесін реформалау.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы жетілдіру. Мемлекеттік жоспарлауды жаңғырту. Сыбайлас жемқорлық көріністеріне ықпал ететін негізгі факторлар.

Тұрмыстық сыбайлас жемқорлық және дәстүрлер. Іскерлік жемқорлық. Саяси сыбайлас жемқорлықтың көріну жолдары. Сыбайлас жемқорлықтың түрлері (материалдық, материалдық емес).

Сыбайлас жемқорлық және соттар. Сыбайлас жемқорлық және құқық қорғау жүйесі.

Сыбайлас жемқорлық мінез-құлқының жеке детерминанттары. Сыбайлас жемқорлық факторларының жеке тұлғаны қалыптастыруға әсері. Сыбайлас жемқорлық факторларының әсерінен жеке тұлғаның қасиеттерін қалыптастыру.

Құқықтық сана-сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің элементі. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрудың жаңа идеологиясы. Сыбайлас жемқорлық құбылысын зерттеудің негізгі дәстүрлері. Қоғамдық басқару.

Жоғарғыдағы жемқорлық. Әкімшілік сыбайлас жемқорлық. Саяси сыбайлас жемқорлық және оған қарсы тұру жолдары.

Студенттердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру ерекшеліктері. ҚР этникалық мәдениеттерінде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік. ҚР-дағы ұлттық қауіпсіздік факторы ретінде сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті қалыптастыру. Әлемде және Қазақстанда сыбайлас жемқорлыққа қарсы жастар қозғалысы. Жастар ықтимал сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің объектісі немесе субъектісі ретінде.

Қоғамдық бақылау институты. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының жүйесі. Өртүрлі діни сенімдердегі сыбайлас жемқорлық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің халықаралық-құқықтық негіздері. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттағы қаржылық бақылау шаралары. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастырудағы ұлттық менталитеттің рөлі. Сыбайлас жемқорлық адам құқықтарын бұзу факторы ретінде. Сыбайлас жемқорлық мінез-құлқын диагностикалау және алдын алу әдістері. Мемлекеттік қызмет көрсету саласындағы сыбайлас жемқорлықты азайтудың маңызды шарты ретінде реинжиниринг және онтайландыру.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер. Мемлекеттік функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызмет. Заңсыз алынған мүлікті немесе заңсыз көрсетілген қызметтердің құнын өндіріп алу (қайтару).

Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы. Сыбайлас жемқорлық факторлары: түсінігі және мәні. ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің қызметін ұйымдастыру. БҰҰ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы Конвенциясы. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес аясында мемлекеттік және сот билігінің жұмыс істеуі және дамуы.

Мемлекеттік органдарда жасалатын сыбайлас жемқорлық қылмыстардың алдын алу ерекшеліктері. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты іске асырудың мамандандырылған органдарын құру. Құқықтық нормалардың сыбайластық сипаты. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама. Құқықтық актілер мен олардың жобаларының сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптамасы: тағайындау түсінігі, негіздері мен ерекшеліктері, өндіріс тәртібі және нәтижелерді ресімдеу.

Әлемнің жетекші мемлекеттеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің негізгі модельдері. Қазіргі мемлекеттердегі сыбайлас жемқорлықтың трансформациясы. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың қылмыстық-құқықтық шаралары. Даниядағы сыбайлас жемқорлық: қоғамдық зұлымдық ретінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте табысты тәжірибе. Финляндиядағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы реформалар. Жаңа Зеландиядағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәжірибені талдау. Норвегиядағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Сингапурдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың ұлттық тәсілдерінің ерекшелігі. Оңтүстік Кореядағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тәжірибесі. АҚШ-тың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тәжірибесі.

8. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Философия права: Учебное пособие / Н.Н. Черногор, О.Ю. Рыбаков – М., 2018.
2. В.С.Юрчук Философия права. <https://online.muiiv.ru/media/lib/books/filosofiya-prava-2/xbook152/book/index/index.html>
3. Гегель, Г. Философия права / Г. Гегель ; переводчик Б. Г. Столпнер. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 292 с.
4. Михалкин, Н. В. Философия для юристов : учебник и практикум для академического бакалавриата / Н. В. Михалкин. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 471 с.

5. Яскевич, Я. С. Философия и методология науки : учебник для бакалавриата и магистратуры / Я. С. Яскевич. — 2-е изд., испр. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 536 с.
6. Тойматаев Д.Б. Ғылым тарихы мен философиясы. 2016. <http://www.library.ayu.edu.kz>
7. Колдыбаев С.А. «Философия права (введение в курс). 2018. <http://www.rmeb.rk.kz/>
8. Философия негіздері. 2018. Шадинова Г.А.
9. Рысқалиев Т.Х. Философия тарихы. 2015.
10. Конституция Республики Казахстан от 30 августа 1995 года // ИС ПАРАГРАФ
11. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 03 июля 2014 года № 226-V ЗРК // ИС ПАРАГРАФ
12. Уголовно-исполнительный кодекс Республики Казахстан/ Практическое пособие. — Алматы: «Издательство «Норма-К», 2014. — 140 с.
13. Уголовно – процессуальный кодекс Республики Казахстан от 04 июля 2014 года № 231-V // ИС ПАРАГРАФ
14. Закон Республики Казахстан от 06 января 2012 года № 527-IV «О национальной безопасности Республики Казахстан» // ИС ПАРАГРАФ
15. Закон Республики Казахстан от 18 февраля 2005 года № 31-III «О противодействии экстремизму» // ИС ПАРАГРАФ
16. Закон Республики Казахстан от 18 ноября 2015 года № 410-V «О противодействии коррупции» // ИС ПАРАГРАФ
17. Закон Республики Казахстан от 23 апреля 2014 года № 199-V «Об органах внутренних дел Республики Казахстан» // ИС ПАРАГРАФ
18. Закон Республики Казахстан от 16 января 2013 года № 70-V «О Государственной границе Республики Казахстан» // ИС ПАРАГРАФ
19. Закон Республики Казахстан от 30 декабря 2016 года № 38-VI «О пробации» // ИС ПАРАГРАФ
20. Закон Республики Казахстан от 23 ноября 2015 года № 416-V «О государственной службе Республики Казахстан» // ИС ПАРАГРАФ
21. Закон Республики Казахстан от 29.04.2010 года № 274-4 «О профилактике правонарушений» // ИС ПАРАГРАФ
22. Закон Республики Казахстан от 06.01.2011 года № 380-IV «О правоохранительной службе» // ИС ПАРАГРАФ
23. Закон Республики Казахстан от 08.02.2003 года № 387-II «О чрезвычайном положении» // ИС ПАРАГРАФ
24. Закон Республики Казахстан от 15.06.1996 года № 28-I «Об административном надзоре за лицами, освобожденными из мест лишения свободы» // ИС ПАРАГРАФ
25. Конвенция ООН против коррупции от 31 октября 2003 г. // ИС ПАРАГРАФ
26. Кодекс поведения должностных лиц по поддержке правопорядка. Документ ООН от 17 декабря 1979 г. // ИС ПАРАГРАФ
27. Акимжанов Т.К., Бегимбаев С.А. Организованная преступность на региональном уровне (Криминологические и уголовно-правовые аспекты). Учебное пособие. Алматы: ИЦ ОФППИ «Интерлигал». 2015. — 188 с.
28. Акимжанов Т.К. Пенитенциарная преступность (Криминологические и уголовно-правовые аспекты). Монография. / Т.К. Акимжанов, Г.С. Тауова — Алматы: ОФППИ «Интерлигал», 2015 — 184 с.
29. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Общая часть (том 1) / Под общ.ред. Генерального Прокурора Республики Казахстан, Государственного советника юстиции I класса Даулбаева А.К. — Алматы: Жеті Жарғы, 2015. — 500 с.
30. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. — Алматы: ТОО «Издательство «Норма-К», 2016. — 752 с.

31. Борчашвили И.Ш. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Особенная часть (том 2). – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 1120 с.
32. Байсеитова А.Т. Проблемы систематизации мер уголовно-правового воздействия по законодательству Республики Казахстан: монография. – Алматы: «Нур-Принт», 2013. – 220 с.
33. Бекмагамбетов А.Б., Ревин В.П. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть. Учебник. 2-ое изд., перераб. и доп. /Под ред. д.ю.н., заслуженного деятеля науки Российской Федерации Ревина В.П. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 504 с.
34. Бимолданов Е.М., Марат А.М. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть: Учебное пособие (практикум). – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2015. – 513 с.
35. Бимолданов Е.М., Естеусизов Е.Н., Батырбаев А.К., Марат А.М., Августхан С.А., Шегебаева А.Р., Саменова Ж.О., Байбек М.Т. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Жалпы бөлім: Оқу құралы. – Алматы: ҚР ПМ М. Есболатов атындағы Алматы академиясының ҒЗжРБЖҰБ, 2017. – 283 б.
36. Бижанова А.Р., Жүнісова Г.Ә. Криминология: Жалпы бөлім. – Алматы: Қазақстан Республикасы ПМ Алматы академиясы ҒЗжРБЖҰБ. 2016. – 245 б.
37. Карбеков К.С. Уголовное право Республики Казахстан (Общая часть): Альбом схем. – Алматы: ТОО «Издательство «Норма-К», 2015. – 184 с.
38. Уголовный кодекс Республики Казахстан: Практическое пособие. — Алматы: «Издательство «Норма-К», 2014. – 240 с.
39. Уголовное право Республики Казахстан. Общая часть: Учебник. Отв. ред. – д.ю.н., проф. И.И. Рогов и д.ю.н., проф. К.Ж. Балтабаев. – Алматы: Жеті Жарғы, 2016. – 448 с.
40. Уголовное право Республики Казахстан: Особенная часть в 2-т.: Учебник для вузов. Отв. ред. – И.И. Рогов, К.Ж. Балтабаев, А.И. Коробеев. – Алматы: Жеті Жарғы, 2016. – 500 с.
41. Основы малого бизнеса: учебное пособие / О. Сабденов. - 2 головы. - Астана, 2015.
42. Предпринимательство: учебное пособие / А. А. Нургалиева, Б. С. Корабаев. - Алматы, 2016
43. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: оқу құралы / Б.С. Абдрасилов. – Астана, 2016.
44. Сыбайлас жемқорлықпен күрес: теория және практика: оқулық/ Алауханов Е.О. – Алматы, 2009

Қосымша әдебиеттер:

1. Актуальные проблемы применения уголовного законодательства Республики Казахстан на современном этапе: вопросы теории и практики: материалы международной научно-практической конференции. – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2015. – 363с.
2. Роль науки в повышении эффективности деятельности правоохранительных органов; Материалы международной научно– практической конференции. – Алматы, ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2016. – 481 с.
3. Актуальные проблемы применения уголовного законодательства Республики Казахстан на современном этапе: вопросы теории и практики: Материалы международной научно-практической конференции. – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД РК, 2016. – 316 с.
4. Криминогенная ситуация и ее прогноз в мегаполисе (по отдельным видам уголовных правонарушений): Материалы круглого стола, 28 ноября 2015г. –

Алматы: ООНИИиРИР Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2015. – 275 с.

5. Основы предпринимательской деятельности в туризме: учебное пособие / Домлатов Е. Б., Ахметова Л. М.-Усть-Каменогорск, 2020.
6. Развитие предпринимательской деятельности в Республике Казахстан: Монография/Мухамбетова З. С. – Караганда, 2010.
7. Крис Нгуен. Кәсіпкерлік: Бизнесті ашу: Негіздері. 2015. <http://www.library.ayu.edu.kz>
8. Оразғалиев Б.Е., Жұлдызбаев Н.Е. «Бастау Бизнес» жобасы аясында кәсіпкерлік негіздерін оқыту. 2018. <http://www.library.ayu.edu.kz>